2784

4300

Za Rok. 1902.

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

z działalności Towarzystwa Ogrodniczego w Krakowie.

W roku 1902, dziewiątym istnienia Towarzystwa, mieściło się ono w lokalu własnym (ulica Gołębia l. 18). W lokalu Towarzystwa znajdowało się: biuro, biblioteka, czytelnia i muzeum Towarzystwa; urzędowali: sekretarz, skarbnik, bibliotekarz i stały funkcyonaryusz Towarzystwa; odbywały się zebrania: Wydziału, Sekcyi, Komisyi, wieczorne kursa ogrodnictwa i kurs zbierania, pakowania i przesełania owoców. Posiedzenia ogólne odbywały się w sali wykładowej gmachu chemicznego Uniwersytetu [illegible]

Ruch członków.

Towarzystwo posiadało w początku roku:

Członków honorowych	3
» założycieli	3
» czynnych	166
» nadzwyczajnych	67
Razem Towarzystwo posiadało członków	239

W końcu roku 1902 posiadało Towarzystwo:

Członków honorowych	3
» założycieli	3
» czynnych	177
» nadzwyczajnych	52
Razem Towarzystwo posiadało członków	235

Czyli przybyło Towarzystwu w ciągu roku 1902 członków czynnych 11, ubyło członków nadzwyczajnych 15.

Posiedzenia Towarzystwa.

Towarzystwo odbyło w r. 1902 posiedzeń 11, z tych dwa walne i 9 zwykłych.

Na Walnych posiedzeniach przyjęto sprawozdanie komisyi rewizyjnej ze stanu kasy i sprawozdanie z działalności rocznej Towarzystwa. Do komisyi kontrolującej wybrani zostali przez aklamacyę dotychczasowi jej członkowie: pp. Krzyżanowski i Życieński, zastępcami pp. Marcoin i Cybulski.

Przed Walnem zgromadzeniem odbyły się posiedzenia ad hoc zorganizowanych sekcyj: pszczelniczej i hodowli nasion. Z posiedzeń tych zdano sprawę na Walnem zgromadzeniu.

Posiedzenia zwykłe odbywały się w pierwszą środę każdego miesiąca, z przerwą wakacyjną w lipcu, sierpniu i wrześniu. Na posiedzeniach miesięcznych odczytywano i przyjmowano protokoły z posiedzeń poprzednich, wysłuchiwano i przyjmowano sprawozdania z działalności Wydziału od ostatniego ogólnego posiedzenia, jak również sprawozdania komisyj stałych i czasowych. Dyskutowano i głosowano nad wnioskami członków, które przyjmowano, odrzucano lub przekazywano Wydziałowi. Miano odczyty i pogadanki, dyskutowano je, przedstawiano nowe narzędzia ogrodnicze i produkty ogrodnictwa.

Po zakończeniu posiedzenia rozlosowywano pomiędzy obecnych członków rośliny doniczkowe, owoce sezonowe, przeroby owocowe i t. p.

Na posiedzeniach Towarzystwa wygłoszono 20 odczytów i pogadanek w następującym porządku:

8 stycznia p. Lichański miał odczyt o rozmnażaniu drzew iglastych przez siew, sadzonki, odkłady i szczepienie, demonstrując swój wykład licznymi okazami.

P. Szarek dokończył sprawozdania z podróży swej po Czechach, Morawie i Saksonii, rozpoczętego na poprzedniem posiedzeniu.

Prof. E. Janczewski przedstawił okazy gruszek z odmian: Bera Diela, Hardenponta, Graf Canal, Nouvelle Fulvie i Passe Colmar.

P. Dr. Goliński przedstawił gałęzie Crataegus Lalandi okryte liśćmi.

5 lutego p. Galli mówił w krótkości o hodowli pędzonych tacetów i konwalii, przedstawiając wspaniałe okazy tych roślin.

P. Jakimionek miał wykład o hodowaniu konwalii do pędzenia, o pędzeniu samem na kwiat w zimie, oraz o pędzeniu na sałatę zwykłej cykoryi. Przedstawił też okazy takiej cykoryi, wyhodowanej na sałatę.

5 marca p. Klus mówił o pierwiosnkach (Primula), ich hodowli i zużytkowaniu w ogrodach, demonstrując odczyt swój licznymi okazami roślin.

Prof. Janczewski, uzupełniając odczyt poprzedni, mówił o Primula acaulis, którą hoduje w swoim ogrodzie.

P. Sobieniowski miał wykład o hodowli popielników i lewkonii, przedstawiając wspaniałe okazy tych roślin: lewkonie zimowe w kwiecie, z odmiany Ruhm von Elberfeld i popielniki »Cineraria grandiflora nana«.

9 kwietnia. P. Trzebiński miał odczyt o przenoszeniu się szkodników ogrodowych, zarówno zwierzęcych jak roślinnych, z drzew dzikich na owocowe.

P. Szarek przedstawił modele przyborów ogrodowych, a mianowicie 8 rodzajów pras drewnianych do wyciskania soku z owoców — jedna jego pomysłu, model przechowalni na owoce, model przyrządu do robienia mat i wreszcie sposoby ochraniania drzew od zajęcy i wiązania drzew przypadkowo rozszczepionych.

P. Dr. Goliński przedstawił nowe nożyce do obcinania gałęzi wysoko umieszczonych, przyrząd do łapania mrówek, oraz płyn solutol, używany do tępienia owadów na roślinach.

P. Dihm przedstawił wino rabarbarowo-porzeczkowe własnego wyrobu.

7 maja p. Klus mówił o działaniu późnych przymrozków u nas i na Węgrzech.

25 maja. Walne Zgromadzenie. P. Dr. Goliński miał odczyt, w którym przedstawił w barwnych obrazach organizacyę targu krakowskiego.

4 czerwca p. Dr. Niezabitowski miał odczyt o szkodliwych i pożytecznych owadach w ogrodzie.

P. Graca przedstawił ciekawy okaz pieczarki, która wyrosła pod asfaltem na linii A-B Rynku krakowskiego.

P. Prof. Janczewski przedstawił wspaniałe bzy pełne Latour d'Auvergne i Madame Lemoine, oraz dojrzałą o tej porze gruszkę Charles Cogñée.

1 października. P. J. Kluczycki mówił o hodowli w pokoju Stapelii bufoniana, demonstrując okazem tej rośliny.

P. Szarek mówił o wystawie tarnowskiej i naradach, jakie po niej miały miejsce.

P. Prof. Janczewski mówił o amerykańskich odmianach jabłek.

P. hr. Rostworowska przedstawiła piękne okazy gruszek następujących odmian, z ogrodu w Ruszczy: Bré de Luçon, Charles Cogñée, Charles Ernest, Louise bonne d'Avrañches i Bré Sterckmann's.

5 listopada. P. Prof. Olszewski mówił o hodowli chryzantemów w ciągu ubiegłego niesprzyjającego lata. Przedstawił przytem okazy chryzantemów: ze starszych odmian Viviand Morel, z nowszych: La Rosée, Jubilée i Modesto.

P. Hahn przedstawił olbrzymi okaz kalarepy Goliath, olbrzymi ziemniak z nieznanej odmiany, oraz bardzo praktyczny kołek do sadzenia, używany przez warzywników bułgarskich.

P. Brzeziński zdał sprawę z podróży swej do Warszawy i stanu tamtejszych szkółek i plantacyj owocowych.

P. Dr. Goliński zdał sprawę z odbytej we wrześniu i październiku podróży do Moraw, Styryi i Tyrolu, w celu badania tam przemysłu owocowego i jego organizacyi handlowej. Przedstawił też liczne okazy jabłek i gruszek tyrolskich, jak: kalwila biała, tyrolskie białe i czerwone, reneta ananasowa, dziekanka zimowa, bera Hardenponta, bergamota Esperena i t. p. Zaznajomił wreszcie słuchaczów ze sposobami pakowania, przesyłki i z organizacyą handlu eksportowego tych krajów.

P. Prof. Janczewski przedstawił okazy 2 odmian pigwy zwyczajnej, mianowicie pigwę portugalską i pigwę Bourgeaut.

3 grudnia. P. Klus mówił o pochodzeniu, hodowli i użytku kilku roślin w tej porze kwitnących, a mianowicie o rodzajach Naegalia, Bouvardia, kilku odmianach Begonia Semperflorens i kilku odmianach pelargonii. Odczyt zdemonstrowany był kollekcyą roślin kwitnących.

P. Kazimierz Brzeziński miał odczyt o hodowli morel w Zaleszczykach i o handlu niemi, oraz o doświadczeniach, jakie prowadzi krajowy Zakład sadowniczy w Zaleszczykach nad odmianami morel i innych drzew owocowych.

P. Dr. Goliński przedstawił nowe przedmioty nabyte do muzeum Towarzystwa, a mianowicie płachtę zarzucaną na ramiona na pasach, używaną w Tyrolu do zbierania owoców i wyścielany koszyk do ich przenoszenia. Demonstrował następnie tyrolski sposób zawijania owoców do pakowania.

P. Jakimionek przedstawił okaz mieszańca między zwyczajną kapustą głowiastą a kapustą brukselską.

P. Sobieniowski przedstawił doskonale przechowane i dojrzałe owoce bery Diela, które po zbiorze wystawione były na mróz 1° R.

Wydział odbył posiedzeń 14. Na posiedzeniach swoich zajmował się załatwianiem bieżących spraw administracyjnych, układaniem i rozpatrywaniem projektów które miały być przedstawiane następnie na zebraniach ogólnych, załatwianiem spraw i wniosków, podlegających wedle statutu jego wyłącznej kompetencyi, układaniem porządku dziennego i staraniem się o odczyty i pogadanki na posiedzeniach Towarzystwa.

Ze spraw przeprowadzonych przez Wydział ważniejszemi były:

Zakupienie i rozdzielenie premii w drzewkach owocowych i roślinach pokojowych. Utrzymanie miesięcznika »Ogrodnictwo« i staranie się o zabezpieczenie materyalnej strony pisma. Zorganizowanie kursu ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych i wieczornych zimowych kursów ogrodnictwa. W sprawach kursów przeprowadzał Wydział korespondencye z władzami i składał rachunki z subwencyi, mianował kierowników i nauczycieli, zaopatrywał kursa w potrzebny materyał naukowy. Wydział, przez zorganizowanie na jesień stałej wystawy próbek owoców, pośredniczył w sprzedaży owoców.

Wydział zajmował się projektem utworzenia przy Towarzystwie biura informacyjnego, mającego dostarczać ścisłych wiadomości stronom we wszelkich tranzakcyach handlowych produktami ogrodowymi. Biuro to zastąpiłoby targi owocowe, które okazują się niepraktycznymi, i miałoby na celu zorganizowanie handlu produktami ogrodowymi na racyonalnych podstawach.

Wydział zajmował się projektem zorganizowania Wyższej Szkoły Ogrodniczej w Krakowie, układał plany takiej szkoły i prowadził odpowiednie o utworzenie jej z władzami pertraktacye.

Niezależnie od posiedzeń w komplecie, urzędowali w lokalu Towarzystwa, we wtorki i piątki od 6 do 7 wieczorem, skarbnik, sekretarz i gospodarz lokalu Towarzystwa.

Codziennie od $1^1/_2$ do $3^1/_2$, a we wtorki i piątki także od 6 do 7 wieczorem urzędował w lokalu stały funkcyonaryusz Towarzystwa.

Podobnie jak w latach poprzedzających, członkowie Towarzystwa otrzymali premie, mianowicie zamiejscowi i niektórzy miejscowi po 3 drzewka owocowe karłowe, pozostałym członkom rozdano po 4 rośliny kwiatowe w doniczkach.

Ogółem rozdano premii w drzewkach 114, po odbiór których 7 członków się nie zgłosiło. Premii kwiatowych rozdano 47.

W celu uniknięcia mogących nastąpić nieporozumień w rozdawnictwie premii, Wydział Towarzystwa uprasza wszystkich swych członków, ażeby z góry pod koniec każdego roku piśmiennie zgłaszali, jakie mianowicie premie są dla nich pożądane, czy drzewka, czy też rośliny doniczkowe.

Sekcya roślin ozdobnych.

W roku sprawozdawczym sekcya odbyła 8 posiedzeń, na których bywało członków najmniej 3, najwięcej 9, przeciętnie 6.

Ważniejsze sprawy, któremi się sekcya zajmowała, są następujące:

1) Członkowie sekcyi rozebrali pomiędzy siebie nasiona wszystkich istniejących ras astrów, ostróżek i lewkonii i przeprowadzili hodowlę próbną, w celu zapoznania się z rzeczywistą wartością tej lub innej rasy lub odmiany. O wynikach tej hodowli złożyli sprawozdanie: pp. A Galli, K. Jakimionek, F. Sobieniowski, W. Treska i J. Zamorski.

2) Za przykładem roku zeszłego, Sekcya urządziła w ostatnich dniach października trzydniowy pokaz astrów, ostróżki i lewkonij, jako wynik przeprowadzonej hodowli próbnej. Wszystkie rasy i odmiany powyższych kwiatów zgromadzono razem w podwórzu lokalu Towarzystwa i urządzono z nich klomby i zestawniki w ten sposób, że przedstawiały one całość harmonijną, w szczegółach zaś dawały możność naocznego przekonania się o względnej wartości odmian, o co też głównie chodziło członkom Sekcyi. Poza tem, innym celem tego pokazu było zapoznać publiczność z tymi pięknymi kwiatami sezonowymi i dlatego pokaz był dostępny dla publiczności zupełnie bezpłatnie. Rośliny wystawili następujący członkowie Sekcyi: pp. A. Galli, K. Jakimionek, W. Treska, F. Sobieniowski i F. Zamorski, którzy zgodzili się, aby wystawione okazy sprzedać, a dochód stąd osiągnięty przeznaczyć na rzecz Kasy bratniej pomocy pomocników ogrodniczych. Publiczność chętnie rozkupywała kwiaty, a Kasa wspomniana otrzymała stąd zasiłek w kwocie przeszło 30 koron.

3) Referowano ważniejsze wiadomości o ruchu ogrodniczym w kraju i zagranicą.

4) Na wniosek p. F. Zamorskiego Sekcya rozpatrywała sprawę sprzedaży kwiatów przez kobiety wiejskie i chłopców. Z obrad nad tym przedmiotem wynikło, że taka sprzedaż jest tumanieniem publiczności z ujmą dla rzeczywistych producentów. Sekcya postanowiła prosić wnioskodawcę p. F. Zamorskiego o przejrzenie odnośnych ustaw i zależnie od tego wystąpienie lub nie w obronie interesów ogrodników, zajmujących się hodowlą i sprzedażą kwiatów.

5. Omawiano program działalności Sekcyi na rok następny.

Zakład sadowniczy »Glinka«.

W roku drugim swego istnienia Zakład szedł torem, wytkniętym przy jego zapoczątkowaniu: żadnych zmian zasadniczych w ciągu roku sprawozdawczego nie wprowadzono.

Kontynuowano dalej inwestycye i czynności rozpoczęte w roku poprzedzającym. Dokończono oparkanienia ogrodu, który obecnie już przedstawia całość w sobie

zamkniętą i otoczoną parkanem sztachetowym i w małej części parkanem szczelnym z desek, mianowicie od strony szosy publicznej. Grunt nawożono obficie i uprawiano go starannie, zaprowadzono też doły kompostowe; wogóle grunt doprowadzono do takiego stanu, że nieużytków Zakład obecnie już nie posiada, z wyjątkiem wązkiego paska, położonego wzdłuż rzeczki Białuchy i podległego zalewom. Sad z drzew piennych dopełniono drzewkami, pochodzącemi w przeważnej części z ogrodu Studyum Rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, w części zaś z innych źródeł poważnych; powiększono mateczniki drzew i krzewów owocowych. Zapoczątkowano urządzenie śliwnika, w którym mają być zgromadzone, o ile można, wszystkie istniejące odmiany węgierek dla przeprowadzenia nad niemi spostrzeżeń i prób, w celu możliwego stworzenia w Galicyi Zachodniej przemysłu śliwkowego na wzór bośniackiego.

Parkan z desek i zabudowania obsadzono drzewami szpalerowemi.

Dwie nowe kwatery ziemi zregulowanej pod szkółkę objęły obszar większy niż w roku poprzedzającym, mianowicie posadzono na tych kwaterach przeszło 30 tysięcy podkładek pod drzewa pienne i karłowe; blisko połowę tej ilości obejmują dziczki jabłoniowe, ze względu, że ten rodzaj drzew owocowych może mieć u nas główną przyszłość przed sobą. Dziczki pochodzą z hodowli własnej, z wyjątkiem nieznacznej ilości śliw i podkładek karłowych. Zeszłoroczną kwaterę szkółek uszlachetniono przez oczkowanie zrazami, pochodzącymi ze wzmiankowanego już ogrodu Studyum Rolniczego i w pewnej części z ogrodu prezesa Towarzystwa, prof. E. Janczewskiego. Powiększono hodowlę truskawek, głównie dla rozsad, i zgromadzono kolekcyę tych roślin, obejmującą przeszło 30 odmian; założono też szparagarnię niewielką, wyłącznie dla celów demonstracyjnych.

Z nowych kultur, wprowadzono hodowlę dziczków na podkładki dla szlachetnych drzew owocowych, ze względu, że ta gałęź produkcyi jest u nas w całem znaczeniu słowa zaniedbaną, a wobec ogromnego zapotrzebowania krocie za dziczki przechodzą za granicę. Pierwsza próba tej hodowli okazała się pomyślną, gdyż wyhodowane w Zakładzie dziczki (około 150.000 sztuk) wartością swą bezwarunkowo przewyższały zagraniczne, głównie pod względem obfitego ukorzenienia się, a to dzięki troskliwie stosowanej metodzie rozsadzania, czego zagranica wcale nie czyni, gdyż podwyższa to koszta uprawy prawie w dwójnasób. Wynik ten pobudza Zarząd Zakładu do rozszerzenia hodowli dziczków na większą skalę i do wprowadzenia hodowli podkładek karłowych; w tym ostatnim celu założono matecznik tychże podkładek.

Podobnie jak w roku poprzedzającym, na kwaterach nie zajętych pod szkółkę, mateczniki, dziczki i t. p. uprawiano warzywa na sprzedaż, głównie takie, które stanowią chleb powszedni ludności miejscowej, więc kapustę wczesną i późną, marchew, buraki, cebulę, następnie pietruszkę i w mniejszym stopniu grochy, fasolę, pomidory, kalafiory i t. p., a na inspektach, opróżnionych z rozsad — ogórki na zbiór wcześniejszy niż z gruntu. Pomimo lata nieprzyjaznego, tak pod względem ciepła, jak i cen, dochód z warzyw był stosunkowo dobry, nie licząc straty, jaką sprawiły przymrozki wrześniowe, które zniszczyły pomidory i fasolę. Ogólny wszakże dochód z warzyw był równoznaczny z dochodem roku poprzedzającego.

Stan sadu, mateczników i szkółki z początkiem r. 1903 przedstawia się następująco:

Sad. *Drzewa pienne:*

Grusze	sztuk	52	w 34	odmianach
Jabłonie	»	82	» 53	»
Czereśnie i wiśnie	»	38	» 29	»
Śliwy	»	46	» 27	»

Drzewa formowane: (grusze, jabłonie, brzoskwinie, morele):

Stożków	sztuk	61	w 24	odmianach
Palmet, sznurów .	»	60	» 20	»

Krzewy owocowe:

Agrest	sztuk	130	(na matki).
Porzeczki	»	113	»
Maliny	»	100	»
Truskawki		½	morga.

Szkółka:

grusz uszlachetnionych na dziczkach	szt.	5.000
» » » pigwach .	»	1.000
jabłoni uszlachetnionych na dziczkach .	»	10.000
jabłoni » » słodce .	»	200
» » » rajskiej .	»	200
śliw na dziczkach	»	3.000
czereśni	»	2.500

Do uszlachetniania w r. 1903 posadzono:

Dziczków jabłoniowych . . .	sztuk	15.000
» gruszkowych . . .	»	7.000
» śliwkowych	»	5.000
» czereśniowych . . .	»	3.750
Pigw	»	1.100
Rajskiej	»	600
Słodki	»	600

Uwaga: Znaczna liczba odmian drzew owocowych w sadzie znajduje uzasadnienie w tem, że przeznaczeniem tego sadu nie jest cel handlowy, lecz czynienie nad drzewami prób i spostrzeżeń, ku czemu zaprowadzono osobne rejestry dla wpisywania doń odpowiednich wyników.

Koszta prowadzenia i stan finansowy Zakładu wykazuje dołączone sprawozdanie rachunkowe.

Kuratorya Zakładu, z udziałem przewodniczącego p. Dra Gustawa Romera, sekretarza p. Dra Adama Krzyżanowskiego i zaproszonego prezesa Towarzystwa Ogrodniczego prof. Edwarda Janczewskiego, odbyła swoje doroczne posiedzenie dnia 8 stycznia 1903 r. Kuratorya przyjmowała od Zarządu Zakładu sprawozdanie z całorocznej czynności i rachunkowe, zatwierdziła budżet dochodów i wydatków na rok 1903, oraz udzieliła Zarządowi absolutoryum z jego działalności w roku sprawozdawczym.

Poza tem Kuratorya uchwaliła przeznaczyć 1000 koron na urządzenie szklarni w r. 1903 w Zakładzie. Przeznaczeniem tej szklarni ma być przedewszystkiem cel instruktywny dla słuchaczy kursów wieczornych ogrodnictwa, a następnie przygotowywanie materyałów w zakresie kwiaciarstwa szklarniowego dla powstać mogącej tu szkoły ogrodniczej wyższej.

Sprawozdanie z kursów wieczornych przy Towarzystwie Ogrodniczem.

Wieczorne kursa ogrodnictwa w roku bieżącym rozpoczęły się dnia 6-go listopada roku zeszłego, ukończyły się zaś 16 marca roku 1903. Wykłady odbywały się w lokalu Towarzystwa Ogrodniczego (Gołębia 18) codziennie od godziny 6—8 popoł., z wyjątkiem niedziel i świąt. Ogólna liczba godzin wykładowych wynosi 205 z czego na pojedyncze przedmioty wypada:

1) Teorya ogrodnictwa. Niezbędne i zasadnicze pojęcia z dziedziny fizyki i chemii, oraz botanika ogólna ze szczególnem uwzględnieniem żywienia się roślin, wykład. Dr. J. Trzebiński godzin 25.
2) Nauka o glebie i nawozach, wykł. Dr. St. Goliński godzin 12.
3) Pomologia i owocarstwo. Opis, pochodzenie, hodowla i cięcie drzew, krzewów owocowych. Prowadzenie szkółek. Inspektor J. Brzeziński godzin 60.
4) Warzywnictwo. Opis i hodowla najważniejszych jarzyn na gruncie i w inspektach, wykł. K. Jakimionek godzin 28.
5) Ogrodnictwo ozdobne. Zakładanie parków i ogrodów, hodowla i rozmnażanie najważniejszych roślin ozdobnych gruntowych i szklarnianych. Wykł. Ign. Klus godz. 60.
6) Dendrologia. Opis, hodowla i rozmnażanie najważniejszych drzew i krzewów ozdobnych. Wykł. Wł. Lichański godz. 10.
7) Rachunkowość w zastosowaniu do ogrodnictwa. Wykł. K. Turski godz. 10.

Kurs kwiaciarstwa z powodu choroby wykładającej pani Michalskiej w tym roku odbyć się nie mógł. Za to w dniach 31 stycznia, 1 i 2-go lutego odbył się pod kierownictwem Dr. St. Golińskiego kurs owocarski, w którym w ciągu 6 godzin wykładów i tyluż godzin zajęć praktycznych słuchacze mieli sposobność zapoznać się z najważniejszemi, pod względem handlowym, odmianami owoców, sposobem ich zbierania, pakowania i przesyłki.

Po raz pierwszy urządzony kurs ten stanowi bardzo pożądane dopełnienie całokształtu przedmiotów, wykładanych na kursach wieczornych Towarzystwa Ogrodniczego.

Poza wymienionymi wykładami, słuchacze kursów korzystali z demonstracyj i ćwiczeń ogrodniczych, odbywających się równocześnie i dla nauczycieli ludowych w Ogrodzie doświadczalnym Uniwersytetu Jagiell. oraz w Zakładzie Tow. Ogrod. Glinka na Prądniku Czerwonym. Prócz tego słuchacze pod kierunkiem p. J. Klusa zwiedzili szklarnie w ogrodach Miejskim i Botanicznym.

Zapisało się na kursa w tym roku 59 słuchaczy, z czego przypada na:

Ogrodników	9
Nauczycieli ludowych	5
Księży	3
Włościan	4
Kobiet (z tych 3 słuchaczki Uniw. Jagiell.)	26
Osób niewiadomego zajęcia	12
Razem . .	59

Prócz stałych słuchaczy od 8 stycznia brało udział w kursach 7 nauczycieli ludowych, wysłanych w tym celu przez Radę szkolną okręgową w Bochni. Tak więc z tegorocznych kursów korzystało razem 66 osób.

Do egzaminów zgłosili się:

1) Panna Józefa Obrąpalska.
2) Pan Alexander Paluch.
3) Pan Stefan Stefaniuk.
4) Pan Stanisław Trąd.

Pośrednictwo w sprzedaży owoców.

W roku sprawozdawczym Towarz. ogrodnicze zaniechało urządzania dorocznych jarmarków na owoce, ponieważ doświadczenia lat zeszłych nie dały dodatnich rezultatów podjętej w tym kierunku przez Towarzystwo działalności. Natomiast postanowiło Towarzystwo dążyć do zorganizowania w Krakowie stałej ajencyi handlowej, którąby miała za zadanie bezinteresowne pośredniczenie między producentami z jednej, a kupcami i konsumentami z drugiej strony, a przedewszystkiem trafne informowanie jednych i drugich, gdzie jaki towar w żądanej ilości i jakości zbyć lub nabyć można. Tymczasowe pośrednictwo polegało na tem, że w lokalu Towarzystwa były wystawione przez październik, listopad i grudzień próbki owoców nadesłane przez pięciu producentów i spółkę owocarską w Limanowy, z których można było robić zamówienia i obstalunki. Tą drogą zostało sprzedane w drobnych partyach przeszło 1500 klgr., nadto pośre-

dniczono w dostawie znaczniejszej ilości owoców do sanatoryum w Zakopanem. Na ogół biorąc, próbna działalność Towarzystwa nie okazała się zbyt płodna w rezultaty, co przypisać należy z jednej strony obojętności producentów, z drugiej brakowi zaufania ze strony konsumentów do nabywania towaru z wystawionych próbek, często znacznie różniących się od istotnej wartości nadsyłanego towaru.

Pośrednictwo w pracy.

Do biura Towarzystwa zgłaszało się w roku sprawozdawczym przeszło 40 pracodawców, potrzebujących fachowych ludzi do prowadzenia ogrodów, i tyluż mniej więcej poszukujących posad ogrodników. Towarzystwo zawiadamiało tak jednych jak i drugich o zaofiarowanych posadach i warunkach umowy, o ile takowe były podane przez strony zainteresowane do wiadomości Towarzystwa. O skuteczności udzielonych informacyj Towarzystwo nie posiada bliższych danych, gdyż tylko wyjątkowo otrzymywało zawiadomienia o zawartych umowach.

Kurs ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych.

Kurs ogrodniczy dla nauczycieli ludowych odbył się jak i lat zeszłych, 6-y raz z rzędu, na Prądniku Czerwonym w ogrodzie doświadczalnym Studyum rolniczego Uniw. Jagiell., i w zakładzie sadowniczym »Glinka«, należącym do Tow. ogrod. w Krakowie. Kursem tym kierowali pp. Józef Brzeziński inspektor pola doświadczalnego, kierownik kursu i Dr. Stanisław Goliński, krajowy instruktor ogrodnictwa. Nauka trwała dni 22 i odbywała się w dwóch porach, a mianowicie od 3 kwietnia do 19 kwietnia, jako podstawowa wiosenna część kursu, i od 15 do 19 lipca 1902 r. jako część dopełniająca.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa wyznaczyła 12 słuchaczy, kierowników szkół ludowych, opłaciwszy im koszta podróży i dyety; byli to panowie:

1. Stanisław Sędera z Rybnej pow. Krakowski.
2. Paweł Bąk z Hałcnowa pow. Bialski.
3. Antoni Lach z Woli Justowskiej pow. Krakowski.
4. Wawrzyniec Kosiba z Prokocimia pow. Podgórski.
5. Władysław Podola z Frydrychowic pow. Wadowicki.
6. Jan Kanty Tatara z Krzyszkowic pow. Wielicki.
7. Paweł Kańka z Giebułtowa pow. Krakowski.
8. Jan Furdzik z Paczółtowic pow. Chrzanowski.
9. Franciszek Wesołek z Łapczyc pow. Bocheński.
10. Jan Chwierut ze Sporysza pow. Żywiecki.
11. Stanisław Polek z Niedar pow. Bocheński.
12. Ignacy Flis z Modlnicy pow. Krakowski.

Rada szkolna okręgowa z Żółkwi wysłała na swój koszt panów: 13. Jana Kubisza z Żółkwi, 14. Bronisława Lendobeckiego z Krechowa pow. Żółkiewski.

Jeden z panów nauczycieli był na własny koszt, a mianowicie: 15. Józef Mistarz z Wołowic pow. Krak.

Poza tem w kursie wzięli udział, panie: Róża Dobrzańska, właścicielka dóbr Krzyżkowice pow. Myślenicki i Józefa Obrąpalska z Poznania, a także panowie kraj. instr. ogrodnictwa Tadeusz Traczewski i p. Wojciech Turowski, stud. agronomii.

Kurs wiosenny dzielił się na dwie części, t. j. na teoretyczną i praktyczną. Wykłady teoretyczne służyły tylko jako wyjaśnienie głównej części praktycznej, dlatego też w 34 godzinach (t. j. po 2—3 godzin dziennie od 9—12 przed południem) ujęto wszystkie dla nauczyciela ludowego potrzebne teoretyczne wiadomości. Teorya ogrodnictwa, obejmująca wiadomości z chemii, fizyologii roślin, gleboznawstwa, nawozoznawstwa i entomologii stosowanej do ogrodnictwa, była wykładaną przez Dra St. Golińskiego w 10 godzinach. Sadownictwo, obejmujące rozmnażanie drzew i krzewów owocowych przez siew, sadzonki lub odkłady, szczepienie lub oczkowanie; cięcie drzew owocowych, jak również wszelkie roboty przy zakładaniu i pielęgnowaniu sadów, oraz owocarstwo: o owocach, ich pochodzeniu, gatunkach i odmianach wyłożył p. Insp. J. Brzeziński w 14 godzinach. Warzywnictwo, obejmujące wskazówki do hodowli warzyw w inspektach i na gruncie, z uwzględnieniem najważniejszych, jak kapusta, sałata, marchew, buraki, i t. p. wykładał p. Insp. J. Brzeziński w 10 godzinach.

Czas popołudniowy od 2—6 godziny poświęcony był na najważniejszą część tego kursu t. j. na roboty praktyczne.

Uczestnicy kursu własnoręcznie przerobili wszystkie niezbędne czynności w ogrodzie. Pracowali zatem przy szkółkach, robiąc na przydzielonym sobie kawałku regulówkę, sadząc i siejąc dziczki, szczepili drzewa owocowe, przygotowawszy poprzednio płynną maść ogrodniczą, cięli drzewa w rozmaitym wieku, zarówno w szkółce drzew piennych jak i karłowych, przeprowadzali cięcie drzew formowanych w ogrodzie, sadzili drzewa owocowe na miejsce przeznaczenia, przerzedzali korony i czyścili drzewa owocowe. Pracowali na inspektach, założywszy własną skrzynię inspektową, wysiali warzywa, sadzili i pikowali młode roślinki. Zaznajomili się praktycznie z hodowlą truskawek, szparagów, grochów, fasoli i z produkcyą nasion warzywnych. W letniej części kursu (od 15—19 lipca) pierwsze dwa dni poświęcone były praktyce w ogrodzie na Prądniku czerwonym. Po przejrzeniu wszystkich robót wykonanych od 20 kwietnia, jak również rezultatów robót wiosennych, uczestnicy przerobili roboty letnie w sadzie i ogrodzie warzywnym. Pozostałe trzy dni poświęcono na wycieczki do podmiejskich ogrodów i zakładów ogrodniczych. I tak dnia 17 lipca zwiedzono ogród warzywny i sad przy fundacyi ks. Lubomirskich pod Krakowem, Zakład ogrodniczy firmy L. Freege pod rogatką Rakowicką, następnie ogród szkolny w Dąbiu, wraz ze znacznemi plantacyami produkcyi nasion warzywnych, pozostających pod kierunkiem p. Dyrektora Stan. Szarka (kier. kursu ogrodniczego i szkoły w Dąbiu).

Dnia 18 lipca zwiedzono sad i ogrody warzywne

fundacyi Helclów pod Krakowem, rozległe plantacye warzyw na Czarnej wsi, Krowodrzy i Łobzowie, plantacye warzyw p. Hahna na Czarnej wsi, wreszcie prywatny ogród Prof. E. Janczewskiego poświęcony wyłącznie hodowli drzew karłowych.

W ostatni dzień (t. j. 19 lipca) zwiedzano: rozległe, bo 22 morgowe plantacye w Dębnikach, zorganizowane przez przybyłych tu bułgarów. Tutaj uczestnicy kursu mogli się zaznajomić dokładnie z systemem nawodniania za pomocą t. zw. koła bułgarskiego. Na zakończenie zwiedzono piękny park i ogrodnictwo dworskie w Justowskiej Woli, a także pięknie utrzymany sad przy szkole ludowej przez p. Antoniego Lacha.

Dla ułatwienia robót praktycznych każdy z uczestników (15) otrzymał pudełko z narzędziami, a mianowicie: nóż ogrodniczy, piłkę do drzew, nożyce i nożyk do oczkowania, jak również książkę Edmunda Jankowskiego »Ogród przy dworze wiejskim«, przedmioty te stały się ich osobistą własnością.

Ogólny rezultat kursu okazał się tak jak w roku zeszłym bardzo pomyślnym. Wszystkim 15 uczestnikom, którzy przebyli kurs, wydano świadectwa frekwencyjne.

Spis członków

Towarzystwa Ogrodniczego w Krakowie w roku 1902.

Wydział Towarzystwa:

Prof. Dr. Edward Janczewski, prezes.
Jadwiga hr. Rostworowska, wiceprezesowa.
Inspektor Józef Brzeziński, sekretarz I-szy.
Henryk Müldner, sekretarz 2-gi.
Edward baron Lipowski, skarbnik.
Dr. Stanisław Goliński, bibliotekarz.
Ks. kan. Julian Drohojowski.
Piotr Bojarski.
Jan Kluczycki.

Komisya rewizyjna:

Stanisław Krzyżanowski.
Józef Życieński.

Zastępcy Komisyi rewizyjnej:

Prof. Napoleon Cybulski.
Tadeusz Marcoin.

Sekcya pomocników:

Ze strony Wydziału Tow. Ogrodniczego: Ks. kan. J. Drohojowski.
Karol Jakimionek, przewodniczący.
A. Madej.
J. Mierzwa, sekretarz.
L. Zabagło.

Zakład sadowniczy Towarzystwa:

Kuratorya: Ze strony Wydziału krajowego: Dr. Gustaw Romer, Stanisław Chrząszczewski.
Ze strony c. k. Tow. rolniczego w Krakowie: Dr. Jan Hupka, Dr. Adam Krzyżanowski.
Ze strony c. k. Ministerstwa rolnictwa: delegat c. k. Namiestnictwa P. Fedorowicz.
Zarząd: Inspektor Zakładu z ramienia Tow. ogrodniczego: Józef Brzeziński.
Kierownik: Karol Jakimionek.

Członkowie Towarzystwa:

Członkowie założyciele:

1. Potocka hr. Adamowa, Krzeszowice.
2. Janczewski Edward Prof. Dr., Kraków Wolska 16.
3. Straszewski Maurycy Prof. Dr., Kraków.

Członkowie honorowi:

1. Potocka hr. Adamowa, Krzeszowice.
2. Baltet Karol, Troyes, Francya.
3. Jankowski Edmund, Warszawa, Mazowiecka 11.

Członkowie zwyczajni:

1. Administracya Dóbr Zatorskich, Zator.
2. Aleksandrowicz Włodz. Kraków, ul. Czarnowiejska 4.
3. Anczyc Stanisław, Rakszawa p. Łańcut.
4. Błotnicki Jan, Dzikowce p. Rzeszów.
5. Bojarski Piotr, Kraków, ul. Wolska 8.
6. Browicz Tadeusz Prof. Dr. Kraków, Krupnicza 5.
7. Brunicki br. Julian, Podhorce p. Stryj.
8. Brzeziński Józef, Prądnik Czerwony.
9. Brzeziński Kazimierz, Zaleszczyki.
10. Bujwidowa Kazimiera, Kraków, ul. Kolejowa 3.
11. Bzowski Kazimierz, Żerosławice p. Łapanów.
12. Christiani br. Henryk, Wolica p. Dembica.
13. Chrzański Teodor, Warszawa ul. Marszałkowska 123.
14. Cieńska Marya, Uwisła p. Chorodów.
15. Cybulska Julia, Kraków, pl. Szczepański 9.
16. Czerwiński Kazimierz, Kraków, Łazienna 5.
17. Dettlof Karol, Prądnik Czerwony.
18. Dobrzańska Róża, Kraków, Loretańska 8.
19. Domański Stanisław Dr., Kraków, Szczepańska 9.
20. Drohojowski hr. Stanisław, Tapin p. Kosienice.
21. Drohojowski Julian, ks. Kanonik, Kraków, Koletek 12.
22. Drozdowski Jan, Kraków, Wolska 26.
23. Dyduszyński Gustaw, Nadwórna.
24. Dzieduszycka hr., Lwów, pałac Dzieduszyckich.
25. Ekielski Józef Dr., Lwów, Wydział krajowy.
26. Emilewicz Jan, Podgórze, Kalwaryjska 30.
27. Federowiczowa Janowa, Kraków, ul. Szczepańska 3.
28. Fiszerowa Władysławowa, Bronowice p. Łobzów.
29. Freege Emil, Kraków, Sukiennice.
30. Gablenz Wiktor, Kraków Szlak 32.
31. Głażewski Adam Dr., Chmielowa p. Latacz.
32. Głębocki Jan, Laszki p. Starokonstantynów, gubernia Wołyńska.
33. Głodziński ks. Antoni, c. k. Rada Szkolna we Lwowie.
34. Gołba ks. Franciszek, Kraków, Nad Rudawą 4.
35. Goliński Stanisław Dr., Kraków, Stachowskiego 81.
36. Górski Stanisław, Petronka koło Kałusza.
37. Gostkowska Ludwika, Kraków, Graniczna 1.
38. Graca Adolf, Kraków, Magistrat.
39. Greyber Aleksander, Pękowice p. Zielonki.
40. Grodzicka Klementyna, Kraków, Batorego 14.
41. Grodzicka Zofia, Bzianka p. Wróblik Szlachecki.
42. Gross Antoni, Kraków, Magistrat.
43. Grosse Juliusz, Kraków, pałac Spiski.
44. Hahn Jerzy, przy rogatce Czarnowiejskiej.
45. Hallerówna Ewa, Jurczyce p. Skawina.
46. Harlender Stanisław Prof. Kraków, Batorego 1.
47. Henochówna Zofia, Kraków, Basztowa 27.
48. Hercokowa Marya, Kraków, Retoryka 4.
49. Horodyska Aniela, Probóżna p. Żabińce.
50. Horodyska Natalia, Probóżna p. Żabińce.
51. Horoszkiewicz Olga, Kraków, Dyrekcya kolei państw.
52. Hoser Piotr, Warszawa, Jerozolimska 53.
53. Hupka Jan Dr., Niwiska p. Kolbuszowa.
54. Jakimionek Karol, Prądnik Czerwony.
55. Jakubowski Maciej Leon, Prof. Dr., Kraków, Podwale 10.
56. Janko Jadwiga, Hoszany p. Rudki.
57. Jerzmanowski Erazm, Prokocim pod Krakowem.
58. Jordan Henryk Dr., Kraków, Wiślna 5.
59. Kellermanowa Kazimiera, Kańczuga.
60. Kirchmayer Wincenty, Kraków, Kasa oszczędności powiat.
61. Klasztor OO. Paulinów, Kraków, Skałka.
62. Kluczycki Jan, Kraków, Karmelicka 55.
63. Klus Ignacy, Kraków, Batorego 1.
64. Knapiński Kudwik, Kraków, Sławkowska 4.
65. Komorowska Helena, Stany p. Bojanów.
66. Komorowska Marya, Bojanowo p. Bojanów.
67. Komorowski Stanisław Dr., Kraków, Kanonicza 18.
68. Konopka br. Stefan, Głogoczów, p. Mogilany.
69. Kopff Józef Dr., Kraków, Karmelicka 56.
70. Korytko Ksawery, Kraków, Wolska 8.
71. Kossakowa Wojciechowa, Kraków, pl. Kossaka.
72. Kotnowski Napoleon, Kraków, Grand Hôtel.
73. Kozłowski Piotr, Kraków, Batorego 20.
74. Krauss Tadeusz, Odessa, Staraja-Hunaja płoszczad.
75. Krobicki Henryk Dr., Wadowice.
76. Kryłowska Kazimiera, Podgórze.
77. Krzyżanowski Adam Dr., Kraków, Basztowa 6.
78. Krzyżanowski Stanisław, Kraków, Pijarska 5.
79. Kukla Adolf, Prądnik Biały.
80. Kwerka Józef, Głogoczów p. Mogilany.
81. Kwiatkowska Nazara, Kraków, Zwierzyniecka 19.
82. Kwiatkowski Stanisław Dr., Rabka.
83. Łabaj ks. Jan, Kraków, kościół św. Mikołaja.
84. Ławrynowicz Stanisław, Dzierżany p. Ejragoła gub. Kowieńska.
85. Łazarski J. Prof. Dr., Kraków, Dietlowska 97.
86. Łepkowska Celina, Bronowice Wielkie p. Łobzów.
87. Lewartowski br. ks. Michał, Tartaków p. Sokal.
88. Lichański Władysław, Limanowa.

89. Lipowska br. Iza, Kraków, Karmelicka 42.
90. Lipowski br. Edward, Kraków, Karmelicka 42.
91. Lubomirska ks. Adamowa Marya, Miżyniec.
92. Madejska Marya, Kraków, Sukiennice 30.
93. Madeyska M. Janowa, Parchacz p. Krystynopol.
94. Madeyski Exc. Poraj Stanisław, Wola Justowska.
95. Malecki Bolesław, Kraków, Lubicz 23.
96. Marcoin Tadeusz, Kraków, Wielopole 10.
97. Matusiński Jacek, Kraków Garncarska 17.
98. Matuszewski Henryk, Kraków, Stolarska 13.
99. Mayer Alojzy, Borek Falęcki p. Swoszowice.
100. Michalska Karolina, Kraków, Szewska.
101. Mieroszewska hr. Elżbieta, Bobrek p. Oświęcim.
102. Mikulski ks. Władysław, Kraków, prob. św. Krzyża.
103. Milieski Alfred, Kraków, Karmelicka 29.
104. Milwidówna Aniela, Kraków, Szpitalna 19.
105. Mussil Leopold, Kraków, Karmelicka 11 A.
106. Müldner Henryk, Kraków, Administracya »Czasu«.
107. Müller Stefan, Kraków, Mały Rynek 7.
108. Naimska Marya, Kraków, Siemiradzkiego 4.
109. Niedzielski Stanisław Larysz, Śledziejowice p. Wieliczka.
110. Ogińska Księżna, Bobrek p. Oświęcim.
111. Olszewski Karol Prof. Dr., Kraków, gmach chem.
112. Osiecimska Matylda, Kraków, Lubicz 21.
113. Paderewski Ignacy, Szwajcarya, Risu-Bosson p. Morges.
114. Pareńska Eliza, Kraków, Wielopole 4.
115. Pawlik Stefan Prof. Dr., Dublany.
116. Paygertowa Emilia, Sikorów p. Husiatyn.
117. Piotrowska Anna, Kraków, Smoleńska 3.
118. Piotrowska Marya, Kraków, Smoleńska 3.
119. Pol Gustaw, Kraków, Ogr. botaniczny.
120. Popiel Kazimierz, Zielonki p. l.
121. Popiel Paweł, Kraków, Basztowa 3.
122. Popielówna Zofia, Ruszcza p. Pleszów.
123. Porębski August, Rynek głów. 8.
124. Potocka hr. Aniela, Rukomysz p. Buczacz.
125. Potocka hr. Antoniowa, Olsza p. Kraków.
126. Potocki hr. Antoni, Olsza p. Kraków.
127. Prysak Piotr, Kraków, Seminaryum żeńskie.
128. Raciborski Maryan Prof. Dr., Dublany.
129. Rada powiatowa Limanowska, Limanowa.
130. Ramzowa Ewelina, Kraków, Asnyka 18.
131. Retingerowa Marya, Kraków, Wiślna 3.
132. Ripper Wilhelm, Kraków, Bank handlowy.
133. Romanowski Józef, Prądnik Biały.
134. Romanowski Stanisław, Prądnik Czerwony.
135. Romer Stefan, Jodłownik p. Tymbark.
136. Rostafiński Józef Prof. Dr., Kraków, Garncarska 13
137. Roztworowska hr. Jadwiga, Kraków, św. Jana 20.
138. Rożnowska Marya, Kraków, Pędzichów.
139. Rybczyńska Teofila, Kraków, św. Jana 14.
140. Rutowski Klemens Dr., Łąkta p. Rzegocina.
141. Rzącowa Marya Tadeuszowa, Kraków pl. Kossaka.
142. Sakowski X. Kanonik, Kraków, Sem. duchowne.
143. Schmidtowa Klementyna, Krzywaczka p. Mogilany.
144. Schronisko J. O. Ks. Lubomirskich, Kraków.
145. Sędera Stanisław, Rybna p. Przeginia.
146. Sędzimir Mieczysław, Kraków, Siemiradzkiego 21.
147. Skarb Izdebnicki, Izdebnik.
148. Skarszewski Żuk Adam, Przyszowa p. Limanowa.
149. Skołubowa Jadwiga, Lubzina p. Ropczyce.
150. Sławiński Przecław, Klecza Górna p. Wadowice.
151. Starorypiński Bruno, Karabczajówka p. Tynna, gub. Podolska.
152. Starzecki Karol, Odrzechowa p. Rymanów.
153. Stawiarski Waleryan, Jedlicze p. l.
154. Świejkowska Antonina, Tokarówka p. Skwira gub. Kijowska.
155. Świerzyńska Felicya, Kraków, Staszica 12.
156. Szawłowski Stanisław, Baryż p. Monasterzyska.
157. Szołajska Włodzimiera, Kraków, Szczepańska 11.
158. Szymborski Piotr, Kraków, Basztowa 9.
159. Szwarcenberg Czernowa Jadwiga, Podgórze-Bonarka.
160. Towarzystwo Ogrodnicze tarnowskie, Tarnów.
161. Towarzystwo Rolnicze krak., Kraków, Basztowa 6.
162. Towarzystwo Rolnicze sądeckie, Nowy Sącz.
163. Tyszkiewiczowa hr. Natalia, Werynia p. Kolbuszowa.
164. Trzebiński Józef Dr., Kraków, Topolowa 8.
165. Ujejska Stefania, Zacisze p. Husiatyn.
166. Ustrzycka Aleksandra, Czelatyce p. Boratyn.
167. Ustrzycki Walery. Zamiechów p. Radymno.
168. Uznańska Łucya, Kraków, Basztowa 26.
169. Walentowiczowa Teresa, Kraków, Pędzichów 12.
170. Wiszniewska Lucyna, Kraków, Floryańska 15.
171. Witkowski August Prof., Kraków, Zakład fizyczny.
172. Wolańska hr. Anna, Rzepienice p. Buczacz.
173. Wentzel Anna, Kraków, Łobzowska 24.
174 Wyczółkowski Leon Prof., Kraków, Jabłonowskich 14.
175. Zduń Jan Dr., Raba Wyżnia p. Chabówka.
176. Życieński Józef, Kraków, Magistrat.
177. Żuławska Władysława, Kraków, Długa 82.

Członkowie nadzwyczajni:

1. Bach Stanisław, Klasztor Biały, Nowy Sącz.
2. Bandoła Józef, kier. szkoły w Ryczowie, p. l.
3. Bednarski Antoni, Kraków, Lubicz 23, Ogród miejski
4. Bochenek Franciszek, Kraków, Lubicz 23.
5. Boryszko Zygmunt, Witkowice p. Ropczyce.
6. Chwała Walenty, Lubicz 30. u Wgo Freegego.
7. Cieślik Franciszek, Dąbie pod Krakowem.
8. Czaja Stanisław, Skawina.
9. Dihm Ludwik, Półwsie Zwierzynieckie.
10. Galli Andrzej, Kraków, Zakład Helclów.
11. Góral Jan, Kraków, Ogród botaniczny.
12. Grania Karol, Istebna, Śląsk austr.
13. Jedynak, Rakowice Zakład Freegego.
14. Korczyński Edward, Radziszów p. Skawina.
15. Kozik Franciszek, Kraków, Lubicz 30.

16. Kudik Franciszek, Kraków, Lubicz 30.
17. Kurowski Wojciech, kierownik szkoły w Lubiążu Małem p. l.
18. Libeltówna Stefania, Kraków, Straszewskiego 26.
19. Lorenz Józef, Lanckorona.
20. Mach Władysław, Rudawa.
21. Madej Adolf, Wojsław p. Rzochów.
22. Maniecki Józef, Płaszów p. Podgórze.
23. Meyerberg Kornelia, Kraków, Basztowa 27.
24. Mierzwa Józef, Kraków, Lubicz 23.
25. Miętka Wojciech, kierownik szkoły w Prądniku Czerwonem.
26. Misiewicz Ignacy, Kraków, Lubicz 23.
27. Myszal Andrzej, Zabierzów.
28. Nawrocki Brunon, Balice p. l.
29. Nowacki Stanisław, Biała, ul. Hałcnowska 21.
30. Obrąpalska Józefa, Kraków, Krupnicza 13.
31. Okulczyk Józef, Kościelniki p. Cło.
32. Paluch Aleksander, Kraków, Ogród botaniczny.
33. Piasecki Wawrzyniec, Kraków, Ogród botaniczny.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW TOWARZYSTWA

Przychód. **Rachunek**

		Koron	hal.	Koron	hal.
	A) Ogólne Towarzystwa.				
1	Reszta kasowa z dnia 31/12 1901 r.:				
	a) w gotówce	1112	40		
	b) w pocztowej Kasie Oszczędności	391	30		
	c) w Powszechnym Zakładzie kredytowym	26	80	1530	50
2	Wkładki członków: *a)* zwyczajnych	1948	50		
	b) nadzwyczajnych	144	—		
	c) wpisowe	46	—	2138	50
3	Subwencye: *a)* Wydziału krajowego	1300	—		
	b) c. k. Ministeryum rolnictwa	2000	—		
	c) Rady miasta Krakowa	200	—	3500	—
4	Spłata pożyczki ogrodnika			100	—
5	Dochód z Wystawy			14	—
6	Za sprzedane drzewka			313	72
7	Procenta od lokowanych kapitałów			32	96
8	Za sprzedane owoce i astry			79	06
				7708	74
	B) Kursa wieczorne.				
	Subwencya c. k. Ministerstwa rolnictwa na r. 1902/1903	1200	—		
	Dopłata z funduszów Towarzystwa ogrodniczego	19	60	1219	60
	C) Kursa dla nauczycieli ludowych.				
	Subwencya c. k. Ministerstwa rolnictwa	1200	—		
	Dopłata z funduszów Towarzystwa ogrodniczego	14	79	1214	79
	D) Wydawnictwo czasopisma »Ogrodnictwo«.				
1	Subwencye: *a)* c. k. Ministerstwa rolnictwa	800	—		
	b) Wydziału krajowego	600	—	1400	—
2	Dochody: *a)* Prenumerata	1543	93		
	b) Inseraty	294	50		
	c) Z wydawnictw ogrodniczych	184	20	2022	63
3	Zapłata z funduszów Towarzystwa ogrodniczego za członków			963	29
4	Opust drukarni za rok 1901 i 1902			156	55
				4542	47

Edward Baron Lipowski
skarbnik.

Za zgodność z księgami
Prof. N. Cybulski.

34. Piróg Franciszek.
35. Przyłuska Wanda, Kraków, Groble 14.
36. Rożański Jan, Bochnia.
37. Rozdolski Maciej, Kraków, Ogród Botaniczny.
38. Rozwadowski Franciszek, Kraków, Łobzowska 24.
39. Skrocki Michał, Bobrowniki Małe, p. Bogumiłowice.
40. Stańko Wojciech, Kraków u Wgo Freegego.
41. Szafrański Władysław, Liszki p. l.
42. Szarek Stanisław, Dąbie pod Krakowem.
43. Tarkowski Kazimierz, Przegorzały p. Zwierzyniec.
44. Trąd Stanisław, Kraków, Ogród botaniczny.
45. Tym Bolesław, Bierzanów.
46. Urbański Ludwik, kierownik szkoły w Branicach, p. Pleszów.
47. Walczak Wojciech, Kraków, Lubicz 30.
48. Wilk Jan, Kraków, Lubicz 30.
49. Wojewoda Józef, Dojazdów p. Kocmyrzów.
50. Wróblewski Ignacy, Limanowa p. l.
51. Zaborowski Józef, Czernichów, Szkoła rolnicza.
52. Żyłka Piotrowski, Stara Wieś Górna p. Wilamowice.

OGRODNICZEGO W KRAKOWIE ZA ROK 1902.

kasy. *Rozchód.*

		Koron	hal.	Koron	hal.
	A) **Ogólne Towarzystwa.**				
1	Wydatki na zakupno premij dla członków			1050	07
2	» » potrzeby administracyjne	992	80		
	» » honoraryum skryptora i obsługa	625	20		
	» » czynsz za lokal	1040	—	2658	—
3	» » Muzeum	2	—		
	» » zakupno dzieł i prenumeratę pism	122	40	124	40
4	Dopłata z funduszu Towarzystwa do kursów dla nauczycieli ludow.	14	79		
	» » » » » wieczornych	19	60	34	39
5	Prenumerata »Ogrodnictwa« dla członków			963	29
6	Koszta Targu owocowego			16	11
7	Zapomoga dla kasy pomocników ogrodniczych			79	06
8	Reszta kasowa w dniu 31 grudnia 1902 r.:				
	a) w gotówce	2011	46		
	b) w pocztowej Kasie oszczędności	412	16		
	c) w Powszechnym Zakładzie kredytowym	359	80	2783	42
				7708	74
	B) **Kursa wieczorne.**				
	Wydatki na kursa w r. 1902			1219	60
	C) **Kursa dla nauczycieli ludowych.**				
	Wydatki na kursa			1214	79
	D) **Wydawnictwo czasopisma »Ogrodnictwo«.**				
1	Wydatki: *a)* na druk	2285	80		
	b) » honorarya autorskie	1394	48		
	c) » redakcyę, administracyę i ekspedycyę	378	—	4058	28
2	Wydatki na klisze			210	52
3	Wydatki: *a)* na potrzeby kancelaryjne	9	73		
	b) » porto paczek i listów	68	99	78	72
4	Wydatki na marki gazetowe			194	95
				4542	47

Komisya kontrolująca:

Dr Adam Krzyżanowski.

Edward Janczewski
Prezes Tow. ogrodniczego.

RACHUNEK BILANSU.

	Stan czynny.	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1	Reszta kasowa z końcem roku 1902.				
	a) w gotówce	2011	46		
	b) w Pocztowej Kasie Oszczędności l. 845.988	412	16		
	c) w Powszechnym Zakładzie Kredytowym na książeczce 1997/V	359	80	2783	42
2	Zaległe wkładki: *a)* u członków zwyczajnych	490	—		
	b) » » nadzwyczajnych	164	—	654	—
3	Wartość inwentarza: z końcem roku 1901	3101	25		
	przybyło w roku 1902	124	40		
		3225	65		
	po potrąceniu 10% na zużycie	322	57	2903	08
4	Zaliczka ogrodnika z roku 1901	500	—		
	upłata w roku 1902	100	—	400	—
5	Zaliczka Zakładu sadowniczego na Prądniku czerwonym z roku 1901			1600	—
	Majątek Towarzystwa ogrodn. dnia 31 grudnia 1902	8340	50	8340	50
	Gdy zaś majątek Towarzystwa wynosił w dniu 31 grudnia 1901	7157	25		
	Przeto w roku 1902 zwiększył się o	1183	25		

Kraków, dnia 30 stycznia 1903.

Edward Baron Lipowski
skarbnik.

Edward Janczewski
prezes Tow. Ogrodn.

Za zgodność z księgami Komisya kontrolująca:

Prof. N. Cybulski. *Dr. Adam Krzyżanowski.*

Zamknięcie rachunków Zakładu Sadowniczego „Glinka“ w Prądniku czerwonym za rok 1902.

Koszta prowadzenia Zakładu za czas od 31 grudnia 1901 do 31 grudnia 1902 roku.

a) Dochód.

1.	Pozostałość z dnia 31 grudnia 1901 roku	3561·94 kor.
2.	Zasiłek krajowy	6000·— »
3.	» rządowy	6000·— »
4.	» Rad powiatowych	300·— »
5.	Za sprzedane produkta ogrodowe	6083·57 »
	Razem	21945·51 kor.

b) Rozchód.

1.	Inspektor	600·— kor.
2.	Kierownik	2400·— »
3.	Pensye służby	1284·— »
4.	Robocizna	2818·10 »
5.	Nawóz	547·95 »
6.	Drzewka i nasiona	1043·34 »
7.	Uprząż i narzędzia	191·30 »
8.	Utrzymanie koni	1116·83 »
9.	Opał	94·46 »
10.	Inspekta	231·56 »
11.	Parkan	550·08 »
12.	Ogólne koszta administracyi	590·67 »
13.	Podatki	128·96 »
14.	Spłata długów	3895·— »
15	Stemple	38·14 »
	Razem	15530·39 kor.

c) Zestawienie.

	Dochód	21945·51 kor.
	Rozchód	15530·39 »
	Reszta	6415·12 kor.

Kraków, dnia 29 stycznia 1903 roku.

Edward Janczewski
Prezes Tow. Ogrod.

J. Brzeziński
sekretarz Tow. Ogrodniczego

Karol Jakimionek
kierownik Zakładu.

Za zgodność z księgami Komisya kontrolująca:

Prof. N. Cybulski. *Dr. A. Krzyżanowski.*

Z drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Osobne odbicie z Sprawozdania krakowskiego Towarzystwa rolniczego za r. 1902.